

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 88. ANUL XVI.

Telegrafu este de done ori pe septe-
mana: joi'a si Dumineca. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la expeditu'a
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gata prin scrisori francate, adrese
catra expeditura. Pretialu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princip. si teri straine pe anu 12
fl. v. a.

Sabiu, in 27 Octomvre (8 Nov.) 1868.

O revista interesanta.

Putem dice ca noi amu p u t u t u comunica
numai fragmente din cele ce se petrecu de unu
tempu incocine intre unele diuarie din Pest'a si in-
tre altele din Romania, in afaceri politice. Ac-
centuam, intre diuarie, pentru ca ce lucra
guvernele, a caroru diuarie au produsu emotiunea
spiritelor in tempulu din urma, nu suntem in
stare a o spune. Deosebirea acest'a in sa ni se
pare de lipsa a o face, pentru ca sa nu surprinda
pre nimenea scirea posibila despre o eventuala
potolire a alar neloru emise asi'a de grabnicu un'a
dupa alt'a in publicu, care de care mai iritata si
mai iritatoria.

O aparitiune placuta, putem sa dicemu, amu
observatu noi in decursulu de pana aci a resbelu-
lui diuaristicu intre diuariele pestane si bucurescene.
O convingere amu vedintu mestecandu-se printre
fumulu si flacar'a celor-lalte bombe expedite de
o parte si de alt'a; o convingere carea noi amu
repetit'o de multe ori dela prefacerea lucrurilor
ale aniloru mai recenti. Celitorii nostri si voru fi
adocendu bine aminte, ca amu aretatu causa din
carea Turci'a a pututu fi in stare, in evulu mediu,
sa faca cuceriri mari in Europ'a si sa petrunda,
trecendu preste Ungari'a, pana dinaintea Vienei.
Amu aretatu cu acele ocazioni ca caus'a la aceste
si la alte nenorociri de felulu acest'a a fostu ne-
intielegerea, urmata din rivalitate absurda si amu
adausu mai cu totu privilegiulu, ca deca in acele
tempuri a venitu pericolulu de catra media-di asu-
pr'a acestoru doue popore, situate intre marea ne-
gra si adriatica, acum pote veni asemenea periculu,
si si mai mare, dela media nopte.

In cele armatorie vomu comunica doue probe,
cari pre langa tota diverginta, in punctulu a-
mintitu de noi, le aflamu ca conviniu si un'a si al-
ta. Eata dara ce scrie „Romanulu“ in urmato-
riulu articulu intitlatu :

„Ungurii si Romanii.“

„In diuariulu Szazadunk No. 222, s'a publicatu
unu articulu de d-nu generariu Klapka intitulatu :
„Caveant consules“ catra Magiari, dicendu ca Un-
gari'a este incongiurata de inemicii ei romani din
partea orintelui; ca romanii voru cere ajutoru de
la St. Petersburg pentru a euc ri Ungari'a pana la
Tissa; ca guvernulu romanu din Bucuresci intarita
in publicu poporulu in contra natiunei magiare si
ca romanii, mari si mici, se intrecu in a subscrie
pentru cumparare de arme si acest'a numai pentru
a ocupá patri'a nostra castigata de Atila prin sange;
ca este avisatu despre politic'a revolutionara a ro-
maniloru si recomanda natiunei magiare sa influen-
tieze armata de Honvedi, tier'a fiindu in periculu.“

„In consciintia crede ore domnulu generariu
Klapka aceste acusatuni, ce tradatorii de patrie, ro-
manii de la noi, le respindescu in foile straine a-
supra intentiuniloru Romaniei si guvernulu ei?
sa nu uite Ungurii ca, ei insisi au tradatori de pa-
trie, si acei tradatori n'au gasitu la noi de catu
dispretiu. Eramu in dreptu a accepta de la unguri
aceea-si purtare in facia cu tradatorii nostrii.“

„O nefericita politica, care impinge pre unele
natiun la perire, o politica care face din unele nati-
uni nu capi ai ideiloru de libertate, ci capi ai i-
deiloru de robie, si care in anii din urma pare a
voi sa ispitésca mai multe natiuni, este caus'a ce
intarita pre Magiari. O natiune, care sprijine o i-
deie de libertate, care lupta pentru libertatea po-
poreloru apasate, capeta putere si prestigiu, devine
iubita, si din contra slabesce, devine detestata, candu
ea cauta sa se intarésca prin cucerire. Acest'a din
urma politica a capiloru Ungariei, acesta schimbare
de principii, acesta degradare a caracterulu liberalu

si egalitaru in privint'a celor-lalte poporatiuni,
este fact'a cea mai putinu intiepta a ungariloru.“

„Ungurii si romanii, elemente mici, potu peri
intr'o di in elementele slave seu germane, ce le
incongiura pre ca u timpu ungurii si romanii nu voru
intielege, ca ideiele de cucerire si-a facutu timpulu
loru.“

„Capii liberali ai Ungariei au schimbatu ideiele
luminate si liberali, cari aveau cati-va ani mai na-
inte. Nu diceau atunci, ce dicu astadi.“

„Intr'unu memoriu, presintatu fostulu Domnu
Cuza in 1860 de d-nii generari Klapka, Kossuth
si Teleki, membri ai comitatulu nationale ungu-
rescu, altu-felu presintau simtiementele si cugetarile
conducatoriloru natiunei magiare.“

„In facia cu simtiementele si cugetarile capiloru
simtiementelor si cugetariloru Ungariei de astadi, pu-
nemu simtiementele si cugetarile aceloru capi din a-
nulu 1860. Va vedea tota lumea si va judeca a-
supra degradarii politice capiloru ideiloru liberalu
ungurescu. Reproducemu cate-va pasage din me-
moriulu datu de d-nii Klapka, Kossuth si Teleki
fostulu Domnu alu Romaniei.“

Ací reproduce „Romanulu“ apoi unu estrasu din
memorandulu lui Kossuth, Klapka si Teleki Ladisl.
asternutu in 1860 principelui C u s ' a, prin carele
se cere ajutorulu Romaniei la eliberarea Ungariei
de sub Austria.“

Punemu acumu sub ochii publiculu cealalta
proba si adeva unu articulu a lui „Pesti Naplo“ in-
titulatu :

„Ungurii si Romanii.“

„In Romania au devenitu iritarea in contra
Ungariei o moda politica formalu. In tota diu'a
jura foile regimulu, ca natiunea unguresca nu are
alta dorintia, decatu aceea, de a euceri Principatele
dunarene si de a estinde imperiulu S. Stefanu pana
la marea negra. Cu pericululu acest'a teroriseza
si iriteza foile regimulu poporulu romanu si-lu
provoca, sa se inarmeze seu mai bine disu, sa dea
bani pentru inarmare.“

„Ca sa vorbimu despre o astfelu de absurdi-
tate, avemu lipsa de abnegarea de sine, in sa da-
torint'a ne demanda, ca sa ne lepadamu de noi
insine.“

„Putemu afirmá fara nici o temere, ca cine
ascrie natiunei ungurescu astfelu de tendintie, pre-
cum i le insingéza foile din Bucuresci, acela seu
nu are nici o idea despre relatiunile, principiile,
opiniunile si lpselu nostre, seu urmaresce scopuri,
pentru cari nu afla mijloce acomodate, fara numai in
seducerea opiniunei publice si in confundarea ide-
loru. In tier'a nostra nu este nici o partida ca-
pace de imputatiune, care fatia cu politic'a din a-
fara sa nu fia condusa de principiulu „pace cu o-
nóre.“ Institutiunile nostre libere numai pacea le
pote desvolta si intari. Numai dela pace putemu
ascepta in florirea relatiuniloru nostre materiale.
Numai pacea pote suplini puterile, ce le-au con-
sumatu regimulu celu debilu. Prin urmare unu re-
gimu, care pericliteza pacea, aru periclitá intere-
sele nostre cele mai ponderose si aru revoltá in
contra sea tote adumbraturile opinijunei publice.“

„Acest'a este simborele politicei nostre si cu
acest'a sta in consonantia si complanarea, carea
forméza astadi bazea relatiuniloru nostre interne.“

„Insemnatarea organizatiunei presinte a monar-
chiei austriaco-ungurescu nu se marginesce numai
pre langa politic'a interna, ci ea are si asupra poli-
ticei din afara o influentia duratore, no rmativa.
Monarchia dualistica nu pote ave pofta de cucer-
iri, pentru ca ori-ce cucerire aru strica ecuilu brolu si
prin acest'a aru periclitá si esistint'a statulu in-
susi. Acest'a e momentulu caracteristicu alu com-

planarei implinite fatia cu politic'a esterna si o
imposibilu. ca d plomatii Romaniei sa nu fia cu-
prinsu acest'a. Dara — ei nu vreau sa cuprindu.“

„Cele ce le-amu disu aici despre intrég'a mo-
narchia, se reducu in specie si la Ungari'a. Noi
nu avemu nici unu interesu politicu seu nationalu,
care nu aru sta in cea mai evidenda contradicere
cu planurile acelea, cu care ne acusa „Romanulu.“
Deca aru ave natiunea unguresca dorintia de ma-
rea negra, pentru ce aru fi respinsu dela sine asi'a
cu unanimitate ide'a despre confederatiunea du-
naréna ?“

„Patri'a nostra e frumoasa si mare, marginile ei
suntu largi si ne oferescu spatiu de ajunsu. Fru-
mosa si mare e si misiunea nostra si ea are tre-
buintia de puterile nostre intr'o mesura asi'a de
mare, incatu nu ne mai remane sa le risipimu s
pre alte scopuri.“

„Misiunea acest'a este : a intari pre pamen-
tulu, ce-lu numimu noi patri'a nostra, bazele li-
bertatiei, a naturalisa binecuvantarile civilizatiunei
si a pune stavla elementulu acelu'a barbaru, care
amenintia dela media-di Europ'a. Catra media-di
suntemu stavila naturala nu numai a culturei din
apusa ci si a veciniloru nostri acelor'a dela mé-
dia-di, cari intru adeveru se tienu de familia cea
mare slavica, dara despretiuescu arbitriulu Nordu-
lui si se entusiasmeza pentru libertate si indepen-
dintia.“

„Misiunea acest'a e unu periculu pentru noi,
insa ea este totu odata glori'a nostra din istori'a uni-
versale, si atatu in periculu catu si in gloria a-
vemu unu consorte : pre poporulu Romaniei. Mis-
siunea nostra e egala cu a Romaniei, asemenea si
situatiunea nostra; pentru ca ambii suntemu in-
congiurati de popore straine si ambii ne in-
talinimu si intru aceea, ca Ungari'a si Romania
nomai atunci 'si potu implini misiunea loru, candu
fiecare se va desvolta libera si independenta intre
marginile sele Acest'a si Europ'a o au recunos-
cutu apriatu, ha o au simtitu adencu, candu
au conlucratu la formarea Romaniei si au insotitu
regenerarea Ungariei cu cele mai caldurose sim-
pathii.“

„Punctulu acest'a de manecare alu politicei, pre-
cumu se vede apriatu, este mai inaltu, decatu ca
sa se pota urca la elu diplomatii din Bucuresci, in-
sa acest'a e punctulu nostru de manecare. Prin
urmare program'a nostra nu pote fi alt'a, decatu a
traí in amicitia buna cu cei din vecinatate, a ne
spriginí unii cu altii pre ter nulu chestioniloru ma-
teriale, a avanta imprumutatu comericiulu nostru, a
merge mana in mana unii cu altii in totu loculu,
unde interesele cele mari ale Europei admonéza
poporele la solidaritate, si a propaga pre intrecute
ideile civilizatiunei, cari forméza talismanulu nostru
in contra planuriloru acelor'a, cari nesuescu dupa
subjugarea orientulu.“

„Insa diplomatii diuariulu „Romanulu“ cugeta
cu totu i altu felu. Problem'a loru aru fi, sa im-
prime in spiritulu natiunei loru ideile libertatiei, sa cre-
eze ordine constiutionale, sa smulga plasele de josu
ale poporulu din letargi'a, in carea cadutu prin cul-
pa si miseri'a seculifon, sa latisca lumina adeva-
rata, pacintia religioasa si sociale si sa desvolte
nationalitatea loru prin sciintia.“

„Dara barbati deacumu ai regimulu din Roma-
nia nu suntu capaci de tote aceste lucruri mari
si frumoase, si ca sa si acopere ameti'a loru spi-
rituala, joacurota de putere mare. Ei atragu a-
tentiunea poporulu la tier'a straina, ca acest'a sa
nu observe disordinea afaceriloru sele interne; ei stimu-
léza simtirile lui, ca sa nu cugete, ilu orbescu cu
splendorea aventurusa a unui viitoru fantasticu, ca
sa nu vadia, ce se intempla cu elu si in giurulu

seu; ei cerca să descepte în elu ura către un vecin bun, că să nu-l lovească mâna lui cea dreaptă pre aceia, cări sînt batu jocu de iubirea lui de patrie, de nesmintele lui cele nobile și dreptele lui pretențiuni, și în locu dea enunță cuventulu celu salvatoriu alu civilizațiunei, ei se oferescu sub mantaula cea largă a fraseloru liberali de instrumentu alu intrigeloru Russiei.

„Pôte fi dara mirare, că, pîna cîndu va fi sôrtea acêst'a a Romaniiei în astfelu de mâni, interesele ei materiale stagnêza, ca de exemplu diplomați'a din București în afacerile comerciale, postale și telegrafice precumu și în privinți'a jurisdicțiunei consulateloru nu afla aceea amicitia și încredere, carea o au avutu regimulu învecinatu din Serbi'a în tôte cestiunile acelea?

„Responsabilitatea pentru dificultățile și disordinile acestea diace asupra barbatiloru acelor'a, cari astadi administrêza asiâ neconscientiosu afacerile Romaniiei. Insa esperinți'a de secolu întregi ne da mîngaierea aceea, că acei'a nu rămînu nepedepsiți, cari sêmăna discordia între doue națiuni, care suntu avisate prin misiunea loru comună istorică la o ajutoriunță imprumutată și legatură spirituală, precumu e națiunea unghurêscă și română. Avendu încredere în inteliginți'a majorității celei mari a poporului român, nici nu potemu perde vre odată speranți'a, că politic'a intrigeloru nu va fi lovită de sôrtea ei și în Principatele dunerene, și ca nu se va afla acolo o partidă patriotică, care va arată lumii că Romani'a într'adeveru e în stare, de a coresponde problemei celei mari, ce i o au încredințatu Europ'a.“

Dupa aceste doue probe, se întielege că desbracate de momentele cele iritate, care a smancit și pre seriosulu diariu P. N. cîte o dată la expresiuni mai grave, vedemu în ambii articuli că poporulu magiaru este chiamatu prin natura sea și a situațiunei seale a trăi cu poporulu român, carele se afla în același condițiuni, în bună întielegere. Și de o parte și de alta se lăpăda ideile de cucerire.

Afara de multamirea ce o putem avea noi, vedindu esprendu-se în doue diariie însemnate, idei, căroru, noi le am datu de multu expresiune, amu dori să vedemu la noi, că unu gagiu, că chizasia a manifestatiuniloru de astadi și a manifestatiunei lui P. N. încă dela 1865, intrîndu în cartea legii o egalitate satisfactorie pentru naționalitățile dela noi și în specie pentru Români, cari, dupa cum putem vede din tôte părțile seriose nu pretindu alta decătă atîta. Nu pretindu dicemu, pentruca poporele Europei astadi nu potă avé alta aspirațiune mai înaltă, decătă a se vedé în posesiunea, din care să se desvôle câtă mai usioru bună starea spirituale și materiale a tuturor. Ele tindu a deveni o familie, a cărei membri să se spriginêscă unii pre alții.

Credindu că cuprinderea acêst'a a noastră a cuprinsu și mburulu adevêrului, dorimu să vedemu nisunți'a generale către acestu scopu, desbracată de idei, cari nu conviinu secululu nostru, câtă mai curendu realizată. Atunci civilizațiunea și va serbă triumfulu său și va pune stavila întunecului, ori din care parte aru voi elu să amenintie.

Eveneminte politice.

Sabiiu, 24 Octomvre.

Duminoc'a trecută a fostu ședința ministeriale comune în carea a fostu vorba despre bugetulu imperialu și despre „cartea rosia.“ Dupa cum se spune cêsta din urma contine multe acte însemnate, căci cuprinde corespunđinți'a ministeriului de esterne pîna la finea lui octobre a. c. Tóta colecțiunea se împarte în trei secțiuni, în cea germană, cea italiană și cea orientală și în fine mai vine unu adausu. Andrassy și Lonyay înca au luat parte la dis'a ședința.

Secțiunile a începutu a desbata proiectulu naționalităților. Disputele a fostu în tôte secțiunile, mai multe se spune a fi fostu în secțiunea a opt'a. Magiarii nu vedu în pretenșiunile naționalităților alta decătă disolvêrea Ungariei; cu tôte că afirma de alta parte, că ei nu se punu în calea desvôlei nici unei naționalități. Aru fi de a puté deslegă numai problem'a cum să se pôtă desvôle naționalitățile fără de a avé lasatu și loră vre unu terenu, unde să-si exerciteze dreptulu celu atîtu de strinsu legatu și de naționalitate și de interesele cele mai mari și mai diverse, materiale, pentruca proiectulu comisiunei face pretenșiunea acêst'a re-

conoscute de dripta și de majoritatea dietei, mai în șoră. — Sassin ardelen nu se opun proiectulu cunoscutu ci dicu numai că acêl'a să nu se estinda și asupra Transilvaniei. ci pentru acêst'a să se pregătêscă altu proiectu.

Sciri mai însemnate din afara astadi nu suntu. „Journal de Paris“ se folosesc de convocarea delegatiuniloru în Pest'a, și recomanda delegatoru mai multă moderatiune și precauțiune, decătă în sesiunea trecută și mai departe desvôle parerea, că speranți'a de a alergă slavii și românii din afara în bratiile Ungariei, a dispartu. Slavii dicu, că cîntă spre Petersburgu, pre cîndu românii a-u trage districtele romanesci la sine, pentru că dupa dreptulu de rasă și Transilvani'a și Besarabi'a li se cuvine loră Acêst'a ferbere nelinșescă pre Andrassy asiâ de bine că și pre Beust și de aceea celu din tîlău, că și celu din urma pôte dicu că Romani'a e unu arsenalu de arme dela care cheia e în Petersburgu.

În Prussia s'a deschis dieta. — În Romani'a se voru deschide camerele în 15/27 Noemvre a. c.

Diet'a Ungariei.

Ședința (casei de jos) din 2 Novembre.

Dupa autenticarea protocolulu și dupa încurgerea unoru petitiuniloru însemnate se trece la ordinea zilei. Protocolistulu Em. Csengery referêza despre raportulu comisiunei centrale privitoru la proiectulu de lege în caus'a drumulu de feru Arad-Imisior'a, și recomanda proiectulu cu unele modificatiuni stilistice neesențiale. Nic. Kiss înșințieza despre unu votu separatu din partea secțiunei a nou'a, carele numai atunci s'aru d'achiară pentru drumulu de feru din cestiune, decă ministeriulu aru documentă necesitatea lui prin motive strategice. Se otarêscă, că votulu acêst'a separatu să se tiparêscă și să se puna la ordinea zilei pre ședința viitoare.

Bar. Gabr. Kemény da raportulu comisiunei financiale despre bugetulu ministrului de culte pre an. 1869.

Dupa acestea aduce presedintele la cînoscința, că au primitu înșințiare dela ministrulu presedinte contele Andrassy, cumcă Maj. Sea au comhiamatu delegatiunea pre 12 l. c. la Pest'a, spre a-si continuă activitatea s'a. Se va pertractă în ședința următoare.

Transchenfels presentêza o petitiune din partea comuneloru, antisteloru comunale și ablegatoru din districtulu Brasiovului privitoru la ordinea municipiului șasescu.

Dupa ce provôca presedintele pre comitetele și secțiunile, că pre tempulu otaritu să ia parte la consultări, se încheie ședința.

Raportulu

comisiunei dietale emisa în cestiunea de naționalitate.

Comisiunea și-a implinitu detorinți'a și a gaitu proiectulu de lege relativu la egală îndreptățire a naționalităților.

Cîndu alatură cu stima aci sub /- acestu proiectu că rezultatulu finalu alu lucrării ei, trebuie să indeget ze acea circumstanța, că neavendu instrucțiune specială, ea a fostu avisată a-si alege îns'a-si atîtu punctulu de maneră câtă și principiile directiunale ce se cuprindu în elaboratu.

Comisiunea totusi speră, că opulu ei va coresponde, baremu în părțile principale, aceloră pareri, ce onorat'a casa le împreuna conceptulu cestiunei de naționalitate; pentru că ea și-a imprumutatu ideea fundamentală din adres'a la cuventulu de tron, și la specificare a remasu între otarele ei.

Adres'a din anulu 1866 Febr. 24 dicu asiâ: ne vomu nisui a implini ce pretinde binele comunu alu patriei, și ce ni impune detorinți'a cetățienêscă. În lucrările noastre, purcedindu din principiile fundamentale constituționale, vomu consideră de cînosura în totu-déun'a dreptatea și ecuilatea pentru totii cetățienii de tóta clas'a fără desingere de limbă și confesiune. Mai cu sêma vomu consideră și aceea ce amu espresu dejă în umilt'a noastră adresa din anulu 1861: „că simțiulu naționalu, ce se totu desvôle, pretinde a fi respectatu, și ca nu se pôte aci aplică mesur'a temporiloru trecute și a legiloru mai demultu. Nu vomu ultă ca locuitorii

nemagiarii ai Ungariei suntu chiară asiâ și cetățienii Ungariei, și noi suntu emu gait'a, cu sinceritate a li garantă prin lege totu ce pretindu interesele loră și interesulu comunu alu patriei în privinți'a acêst'a. Noi vomu urmări principiile dreptății și frățietății și la aducerea legiloru ce privescu interesele diferiteloru naționalități.“

Cari să fia acele interese ale locuitoriloru nemagiarii, ce aru trebui garantate prin lege? ce cere în privinți'a acêst'a interesulu comunu alu patriei? aceste doue întrebări a trebuitu comisiunea să le decida că să pôtă propasă securu.

Comisiunea n'a întârziatu nici unu momentu intru deciderea loră.

Cetățienii nemagiarii întrebunțieza și astadi tôte drepturile politice și sociale.

Legea nu face desingere între cetățienii și cetățienii, n'a datu nici în trecut întrebunțierea drepturiloru politice, capacitatea pentru oficiu și posesiune numai unei sêu altei naționalități, ci le-a datu acestea, dupa conceptele de atunci, nobililoru cu diplome.

Locuitorii nemagiarii suferu dupa legile sustatatorie ce-va restringere intru întrebunțierea limbii materne.

Comisiunea a fostu de parere, că dens'a numai asiâ pricepe bine spiritulu adresei și pre bazea acêst'a și detorinți'a sea, decă proiectulu încredințatu ei, lu va compune mai cu sêma în acêstă directiune, și decă va statoru cu precauțare mesur'a egalei îndreptățiri a limbii materne.

Comisiunea a pututu luă de cînosura în acêstă privinți'a numai binele comunu alu patriei, și în lucrarea ei a mersu fără clatinare pîna acolo, pîna unde i-au iertatu interesele și respectele generali ale întregității politice a statulu, guvernarea, justiți'a și jurisdicțiunea.

Ea esprima deplin'a îndreptățire egală a limbii pentru individuu. Asiâ:

Fie-care cetățienu pôte întrebunțieza liberu limb'a sea maternă fatia cu regimulu statulu, fatia cu bisericele, școlile și comunele, și capeta înșințieri și resoluțiuni de la organele respective în limb'a sea maternă.

Comunele, reunitiunile, instituttele private și bisericele și'alegu liberu limb'a protocolulu și a manipularii.

Jurisdicțiunile potă portă protocoalele loră, pre lângă limb'a statulu, și în alte limbe.

Fie care pôte vorbi în limb'a sea maternă la adunările comunale, jurisdicționale, bisericesci și ale reuniuniloru.

Se asecura deplină îndreptățire egală pre terenulu reuniuniloru, instrucțiunii publice și guvernării bisericesci, că se pôtă se-si desvôle liberu locuitorii nemagiarii ai tierii naționalitatea loră în tôte direpțiunile.

Din contra, s'a feritu comisiunea, alătău pentru interesele statulu, câtă și pentru interesele singuraticiloru cetățienii, de tôte acele dispozițiuni, cari aru poté perichitá sêu tocm'a face cu nepotința guvernarea unificată a statulu, justiți'a corespunđiatória scopulu și jurisdicțiunea bună și grabnică.

De aceea a pastratu drepturile naturale ale limbii oficiale de statu câtă s'a potutu în totu loculu, unde cetățienulu singuraticu nu ap re în organismulu statulu că atare, ci că amplotiatu, sêu organu medlocitoriu.

Că ore asemenea deslegare a cestiunei de naționalitate va coresponde acceptării comune: acêst'a multu depinde de acolo, că cum se compun și cum se judeca acele puncte de vedere, cari se tienu de conceptulu de naționalitate în dilele noastre.

Majoritatea comisiunei e de parere, că deslegarea acêst'a va indestulă și trebuie se indestuleze pretenșiunile ecuitabile a le cetățieniloru de diferite naționalități, cari suntu chiamati spre sustinerea comună a statulu; pentru că afara de acêst'a, alta modalitate de deslegare ar face cu nepotința și justiți'a bună și grabnică și administratiunea corespunđiatória scopulu, sêu ar trebui tier'a împartită în teritorie naționale, și drepturile minorității, subordonate eventualei majorității în tôte locurile.

Acêst'a inse neci fiii nemagiarii ai patriei comune n'ar dori-o.

Sub // se alatură proiectulu aloră trei membri din comisiune, a deputatoru Antoniu Mocioni, Ștefanu Branovacihi și Șvetozar Mletici, care este proiectulu minorității.

Dela universitatea nationala din fundul regiu.

Universitatea sasésca, purcede in continuare in superarea (deciderea) cauzelor sale economice si numai din când in când si mai schimba acest'a materi'a in timpul prezentu cam neplacuta — pentru de a adresá câte o remonstratiune regimului ungurescu din Pest'a.

Pâna acum s'au decisu facerea alor trei remonstratiuni — parte la diéta Ungariei, parte la ministeriu — tóte pentru vatemarea drepturilor fundamentali sasesci. Asiá de exemplu, in septemena trecuta s'a transmis o remonstratiune la diéta si ministeriu pentru ca s'a denumit tribunalulu din Maros-Vásárhely, cá foru judecatorescu pentru crimele falsificárei harthieloru de creditu, pentru tóta tíer'a, si prin urmare si pentru fundulu regescu. —

O alta remonstratiune, pentruca din partea inaltei table septemvirale din Pest'a, in unu procesu civile la cererea actorelui s'au delegatu in locul tribunalulu competente din Bistritia, unu altu tribunalu comitatense. Si un'a a trei'a remonstratiune in contr'a conclusului adusu de diéta, prin care pentru totu Ardelulu s'au statoritu numai unu tribunalu de a II-a instantia in Maros-Vásárhely — iera tribunalulu de a II-a instantia din Sabinu are sa incet'ze. —

Cu ocaziunea desbaterilor speciale a remonstratiunilor respective, s'au remonstratu din partea deputatilor români D. I. Hanni'a, si Dobo, in contr'a numirei usurpate si nel-gale de Sachsensland, ce se repetéza de mai multe ori in tóte trei remonstratiunile pretindindu-se, cá in loculu acelei'a sa se intrabuintieze terminulu legale „Fundu regescu“ in sa in zedaru sasii au o predilectiune prea mare pentru acelu terminu, si prin urmare le este cu neputintia a se lepadá de elu.

In dilele trecute au fostu la desbateri, dotarea alor 7 preoti greco-orientali din districtulu Fagarasiului cu portiuni canonice din dominiulu fisco-natiunele alu Fagarasiului. —

Obiectulu acest'a au ajunsu la universitate pre basea unei suplici a preotiloru respectivi adresate comisariulu regescu cont. Em. Péchy — de acést'a transpusa oficialatulu districtualu din Fagarasiu si in urma de acést'a data Universitatii trecute cá competentu in acést'a cauza. Universitatea respectiva in siediúra din 28 1868 s'a declarat in principiu gat'a, a dá portiuni canonice suplimentiloru, desemnându spre acestu scopu locurile de pasiunitu, pre cari le are dominiulu fisco nationalu in comunele in cari se afla suplecantiu.

Referentele acestei cauze deputatulu Dör avendu de basa relatiunea Inspectorului dominiului fisco-nationalu din Fagarasiu, face urmatórea propunere, ca de óre-ce locuri de pasiunitu in acelea comune nu suntu, sa se dea preotiloru respectivi din pamentulu aratoriu câte 10 jugere.

Terminulu predarei respectivei portiuni canonice se fia in Maiu 1870 — esoperându-se totu odata si incuviintierea erariulu incátu acest'a este proprietariulu dominiului desu numitu. —

Deputatulu Orasciei Dobo cere mai întâi cuventu — si se dechiará de invoitu cu partea prima a propunerei — incátu adeca se dice ca sa se dea portiuni canonice; nu inse si cu quantulu si modalitatea predarei propuse de referentele, din cauza, ca quantulu propusu e prea micu — iera terminulu predarei e propusu pre unu tempu, cându probalminte natiunea sasésca nu va mai fi in posesiunea a celui dominiu, fiindu lucru notoriu ca in Maiu 1870 are se urmeze predarea acelu dominiu la erariu. Deci basanduse pre sententia ca „bis dat qui cito dat“ propune, a se asemná câte 14 jugere de pamentu, si acelea a le predá preotiloru respectivi numai decátu spre folosint'a. Incátu in sa despartirea nu ar putea urmá îndata, deórece dominiulu este arendatu, propune, sa se decida, cá pâna la predarea pamentulu respectivu — sa li se dea unu relutu in bani in suma de câte 300 fl. v. a. pre anu, incependu din siediúra aceea, adeca din 2 Novembre 1868, si in urma pentru cá sa nu se mai amâne acést'a cauza prin pertractári ce in urm'a propunerei referentelu aru fi a se face intre administratiunea nationala sasésca, si erariu in privint'a concederei din partea cestui din urma a se desparti portiunea canonica respectiva din complexulu bunulu amintitu: — propune sa nu se cêra concessiunea propusa din partea referentelu, — lasandu in voi'a suplicantiloru ca dupa ce nu va mai fi natiunea sasésca in posesiunea acelu dominiu

sa-si mijlocéasca întarirea portiunii canonice pre care voru avea-o in posesiunea. —

Dlu Prof. Ioann Hanni'a se dechiará de invoitu in principiu cu cele aduse înainte de deputatulu Dobo, observandu in sa ca domni'a lui nu e multiamitu numai cu 14 jugere, ci aducendu de exemplu portiunile canonice a preotiloru din Banatu si Bucovina — cari suntu in unele locuri chiaru si de câte 80 de jugere; mai amintindu ca in districtulu Fagarasiului pamentulu e cam sterilu, face propunere a se asemná câte 24 jugere la unu preotu, séu unu relutu de câte 200 (?). fl. v. a.

Dlu deputatu Orosu propune a li se dá portiune canonice preotiloru respectivi in bani gat'a, si chiaru câte 400 fl. v. a. pre anu, incependu dela terminulu suplicárei adeca 15 Iuniu 1867.

Dupa ce referentele Dör respunde antevorbitoriloru si cu deosebire dlui Hanni'a, ca densulu in privint'a quantulu propusu, s'au cam acomodat unei hârthii a Escelentiei Sele dlui Metropolitu, adresata in anulu 1861 universitatii de atunci, in care se statoresce marimea unei portiuni canonice la 14 jugere *) si dupa ce deputatulu Dobo si-au retrasu odala propunerea sea in privint'a marimei portiunii, canonice, in favórea propunerei dlui dep. Hanni'a — si numai fiindu publice provocatu de unii deputati sa-si sustiena propunerea respectiva, cáci la din contra cadindu de siguru a lui Hanni'a, si ne mai fiindu alta se va primi a referentelu care propune numai 10 jugere, — sustienendu-si din nou propunerea, la votisarea nominalu, care totu la cererea lui Dobo s'au trecutu in protocolu, s'au primitu propunerea densulu in privint'a quantulu cu 11 voturi in contra la 9, — 2 absentu. — La intrebarea ca acum sa se dea portiunea canonica respectiva, séu in anulu 1870? au votisatu 12 in si pentru referentele si numai 8 pentru propunerea lui Dobo. Totu odata s'au decisu ca universitatea sa esopereze incuviintierea erariulu. —

Deca Sebesienii aru fi avutu doi deputati români in universitate si nu sasi, cari au votatu in contr'a propunerei adou'a alui Dobo; atunci preotii respectivi din Districtulu Fagarasiului póte saru fi pututu bicurá inca in anulu acest'a de portiunea canonica respectiva. Asteliu de fapte aru putea servi unor alegatori servili de exemple.

Universitatea nationala din fundulu regescu. Acést'a a fostu emisu o comisiune de siete pentru elaborarea unui proiectu de „statutu pentru componerea corpuriloru reprezentative pin alegere in pamentulu sasiloru.“ Comisiunea e gat'a cu elaboratulu. Dupa cum audimu majoritatea de patru membrii ai comisiunei e pentru alegeri indirecte si adeca pentru alegeri prin corpuru reprezentative, cá si pâna acumu, precându minoritatea e pentru alegeri directe. Precumu suntemu informati doi sustienu numai principiulu alegeriloru directe; iera alu treilea din minoritate (Dobo) si a datu parere formulata.

Cart'a lui Dumaine.

Map'a, despre care vorbirámu in nrulu trecutu alu diariulu nostru, astadi o cunóscemu si mai bine. Ea constá din trei párti, despre cari lasámu sa vorbéscu testulu, care le insotiesce:

„Aceste trei mape arata publiculu situatiunea Franciei fatia cu Europ'a, din trei epoce anumite: din tempulu restauratiunei, alu guvernulu din Iuliu, si alu imperiulu alu doilea.

1. Sub tempulu restauratiunei. Scopulu tratatelor din 1815 iera: a incungurá Franci'a cu atari puteri, cari, prin fortaretiile si puzetiunile sale strategice, sa nu-i permita miscare si activitate libera. De cátra nordu, Olandi'a, care domni'a si asup'a Belgiei, radica si conservá fortaretiile: Maestricht, Lüttich, Hoy, Namur, Dinant, Marienburg, Philippeville, Bouillon, Charleroi, Mons, Ath, Menin, Ypres, Nieuprt, Ostende, Antwerpen, Tournay, Termonde, Audenarde si Gand. Eederatiunea germana dintre Lüttich

*) Noi scimu ca aceste s'a cerutu atunci, cá minimum, pentruca legea urbariale din 1847 a statoritu o portiune coloniale numai de 24 juguri, care lege inse nu s'a pusu nici odata in lucrare. Dar óre portiunile can. ale preotiloru evanghelici numai de 14 juguri suntu? etc. etc. Red.

si Triest compunea o putere mare, care stá g'la pre totu momentulu a se ópuie la óri-ce atacu venitoriu din Franci'a. Federatiunea se regimá in fortaretiile federatiunali: Mainz, Landau si Luxemburgo.

De cátra sudulu orientalu Alui nu mai sciteau frontierele nóstre. Piemontulu iera bulevardulu Austriei, care domnea asup'a peninsulei italiene. si fortaretiile Lesseillon-ului inchideau calea, ce conduce preste Mont-Cenis.

2. Sub tempulu guvernulu din Iuliu. Revolutiunea belgica imbunetáti situatiunea nóstra. Dintre fortaretiile, ce ne amenintau, Menin, Ath, Mons, Philippeville si Marienburg, conformu tratatulu din 14 Decembre 1831, furu derimate. Guvernulu francesu întári Parisulu si Lyonulu, stabili castrele de Langres si Belforté, si întári fortaretiile dela Soissons, Sedan si Bitchet. Sânt'a aliantia incepú a se clatiná, Piemontulu parasí pre Austri'a, numai federatiunea germana, spriginitá de Austri'a, si Prussi'a, putu reuni in 1847 siete-dieci milióne de suflete. Fortaretiile federatiunei, cari erau prevediute cu garnisóne austriace si prussiane, se adausera cu fortareti'a Rastadt, care in 16 Martiu 1842 fu dechiarata de fortareti'a federatiunei. Totu atunci întarira si cetatea Ulm, care fu prevediuta cu garnisóne din partea Bavariei si a Würtembergei. Zidirea fortaretiiei Germersheim fu terminata din partea Bavariei. Federatiunea germana dispunea de o armata de 460,000, care érá impartita in diece corpuru si in un'a clasa de reserva. Trupele prussiane si soldatii Austriei, recrutati in provinciile, cari nu se tienu de federatiunea germana, adaugeau numerulu amintitu, precum arata resbelulu din Schleswig-Holstein, in care vedurámu regimente unguresci, italiene, si croate luptându-se alaturea prussiloru pentru natiunea germana.

3. In tempulu imperiulu alu doilea. Franci'a si recastigá la Alpi terminu sei cei naturali, fortaretiile de la Leseilen nu mai inchidu calea preste Mont-Cenis. — Itali'a deveni libera, Oland'a a ruptu legatur'a care prin Limburg si Luxemburg o anesá federatiunei germane, federatiunea se disolvi, fortaretiile federatiunali nu mai existu, cetatea Mainz érá a Prussiei, Landau si Germersheim e a Bavariei, in Rastadt sunt trupe badenese, cetatea Ulm este garnisonata in comunu de Bavar'i'a si Würtembergu. Prussi'a a crescutu, acést'a inse n'a contrabatu ecubriulu europénu spre daun'a Franciei. Inaintea evenemintelor mai recente e Austri'a aliatu cu Prussi'a, cá capi ai Germaniei, au potutu pune in contr'a nóstra 80 milióne de ómeni, legati intre sine prin conventiuni si organizatiuni rigurose, militare. Adí, poterile, ce incunguira Franci'a suntu dedependinti. Belgi'a si Elveti'a suntu neutrati. Prussi'a cá federatiune, are o populatiune de 20 milióne, statele germane din sudu de 8 milióne, Austri'a de 35, ier' Itali'a de 22 milióne. Franci'a cu unitatea sea interna, cu populatiunea sea de 40 milióne, computându si Algeri'a, n'are cauza a se teme de cineva.

Foile din Paris descriu mapele aceste interesante astu-felu: Pre map'a prima, care presinta Franci'a si statele vecine, din tempulu restauratiunei, Austri'a, federatiunea germana, Prussi'a ai Dani'a cu colóre cafeniá, Elveti'a cu galbenu, Piemontulu cu cafeniu intunecat, Lombardo-Venetia cu verde palidu. Map'a a dou'a din tempulu guvernulu din Iuliu, asemena in tóte cu cea d'antáia, cu exceptiunea Olandiei, care aci are colóre rosale, iera nu verde. Map'a a trei'a, care areta situatiunea din 1868, estinde colórea venata a Franciei si asup'a Nizei si a Savoyei. Aci Belgi'a are colóre rosale, Olandi'a verde. Colóre cafeniá remase numai Prussiei si unei párti a federatiunei germane, statele germane din sudu au colóre albastra rosale, Austri'a e verde palidu, Luxemburgulu verde. Elveti'a e galbena, iera colóre cafeniá intunecata cuprinde in sine nu numai Piemontulu, ci Veneti'a, Milanulu si tóta Itali'a.

Afaceri bisericesci in Turcia.

Dupa „Curierulu orientulu“ regimulu turcescu vrea sa separeze bisericescu pre bulgari de greci. Spre acestu finitu s'a transpusu patriarhalu ecumenicu dóne programe, dintre cari va avé sa eléga unulu, séu sa elaboreze si elu unulu pre carele in sa Bulgarii, neconvenindu-le, voru putea sa lu respinga.

„Curierulu orientulu“ reproduce in traducere (francesa) ambe proiectele:

Proiectul primu;

1. Bulgarii de limba și origine, cari se țin de religionea ortodoxă voru avea dreptul, ori în care locu alu imperiului se voru afla, de a-și alege și asedia în bisericile loru preoti, cari cunosc limba loru.
2. În diecese, unde majoritatea e bulgară, metropolitanii trebuie să fie de națiune bulgară; în diecesele, unde majoritatea este grecescă, metropolitanii voru trebui să fie greci. În diecesele metropolitanilor bulgari, unde se va afla o eparchie episcopale, deca populațiunea va fi greacă, metropolitanul va fi grecu; și iera în diecesele metropolitanilor greci, unde se va afla unu episcopu, deca majoritatea e bulgară, episcopul va fi bulgaru. În eparchie, unde se voru afla episcopi greci, aceștia se voru subordina metropolitanului bulgaru; asemenea în eparchiele grecesci, unde se voru afla episcopi bulgari, episcopii bulgari se voru subordina metropolitanilor grecesci.
3. Pentru guvernarea și supraveghierea bisericilor bulgare, bulgarii voru avea unu capu metropolitanu, carele va reside în Constantinopol, și unu sinodu. Scaunul acestui sinodu înca va fi în Constantinopol.
4. Metropolitanii bulgari voru fi aleși prin sindul loru, însă investiti și asediați prin berat imperiale.
5. Pentru totu, ce privesc alegerea de capii și administrațiunea sea spirituale, biserică bulgară va forma unu corp pentru sine; ea va trebui într-aceea a se adresa la patriarhul ecumenic din Constantinopol în cauze pure dogmatice și pentru sântirea spirituală a capilor ei, a metropolitanilor; de altminteră, conformu usului asediatu numele patriarhului se va pomeni în serviciile (diacei) ale bulgarilor.
6. Capii religioși, ori care aru fi naționalitatea loru, voru reside în catedralele metropoleloru său episcopielor. Bisericile unde servesc bulgarii singuri, le rămân proprietate loru; bisericile, unde bulgarii servesc împreună cu grecii, voru deveni proprietate grecescă; bulgarii voru trebui să-și clădească none.
7. Unu regulamentu relativu la formațiunea unui sinodu bulgaru, la îndoirile sele, la alegerea capilor religioși, la administrațiunea spirituală a bisericii va fi elaboratu și subternutu sublimei porți și, îndata după aprobațiunea sea, pus în lucrare.

Alu doilea proiectu consuna cu celu primu în punct. 1, 3, are înse 9. puncte. Deci punctulu 2 alu acestui din urma suna: Bulgarii voru avea facultatea de a asedia unu metropolitanu în fiecare vilaietu și unu episcopu în fiecare sandjak.

punct. 4) Privilegiile patriarcatului rămân neatînse, capii spirituali greci conserva locurile loru, episcopii și metropolitii bulgari se voru asedia în orasiile (ville) sandjacurilor și vilaietelor, cari nu voru fi resedintie de episcopi său arhiepiscopi greci și după numele acestor orasie voru fi numirile și titlurile loru.

5. Grecii rămân supusi capilor loru spirituali greci; bulgarii, cari voru voi a rămân sub administrațiunea pastorilor greci, se voru bucura de această facultate. Scaunul (séjour) unu episcopu bulgaru în unu sandjak va atârna dela cererea bulgarilor din acelu sandjak și după o resoluțiune făcută de ei prin majoritate de voturi.

Urméza ca alu 6, 7, 8, 9 punctele 4, 5, 6, 7. din programulu primu.

Ori cine va ceti aceste două programe numai cu ore care atentiune va afla ca ele trebuie să fie compuse de greci, pentruca suntu falsiu făcute în favorea acestor. Deca nu se voru observa legile bisericesci, cari suntu canoanele, încercarea de a împacă aceste două naționalități va fi desieră.

Varietăți.

** Se dice că M. Sea Imperatulu va petrece iernă această în Ungariă. Vienesi suntu superati pre împregiurarea această.

** Principele Napoleonu se afla în Angliă.

** Scirea răspândită, ca papă aru fi convocat sinodulu rusescu la conciliulu din anul venitoriu, e o scornitură.

** În Belgradu s'au mai făcutu sentințe asupra celor compromisi la mórtea principelui Mihaile.

** Intre Serbiă și monarhia austro-magiara se încheiă o convențiune postale, carea până acum se va fi și luatu în Pestă la desbater.

** Faptele sale salutare (?) ale reg. Isabela îndeplinite de la Iuliu anul 1866 până în Iuliu anul 1867; 1) În 2 Iuliu 1866 nimici toate garanțiile constituției; 2) În 31 Iuliu dispune prin Gonzales Bravo împedcare intrunirilor și pedepsește cu cea mai crudă asprime pre cei ce cutădea a se intruni; 3) În 23 Septembrie prin tribunalulu miliaru judeca la mórte 33 individi, iera pre 54 pentru a fi internati; 4) În 19 — 30 prin Narvaez arestă pre mai multi membri ai camerei (intre acestea și pre Rios Rosas și Salarias) pentru adresa îndreptată reginei contra ministrilor, pre presedintele senatului, Serrano înca l'a prinsu și l'a deportatu împreună cu cei-lalti pre insulele canarice; 5) În 30 Decembre disolv cortesulu; 6) În 15 Ianuarie prin comandantele supr. Chreste procede într-unu modu draconicu în contra presei și a tuturor scrierilor politice, amenințându cu mórtea pre cei ce voru face politica contraria guvernului; 7) După roscóla din Catalonia, decapila la 50 individi — etc. etc. Insa toate au culme și cu ună; toti și toate și afla respalata, astfel și a aflatu și Isabela, și o voru afla toti tiranii.

** Demisiunare. Mai multi membri de casă de susu a senatului imperialu precum: cardinalu Rauscher, principele Hohenlohe, conte Chotek, conte Mercandin, Lichtenfels, Litwinovitz, Mertens, Hauslab și Goes au demisiunatu de mandatulu pentru delegatiune.

** Pretiurile mustului în Transilvaniă suntu în estu anu cam 60 — 100 xr. védra (feria) transilvană și 3 — 5 fl. v. a. cea austriacă. În Ungariă variază după locuri între 4 — 10 fl. v. a. În archiducatul Austriei e variațiunea și mai mare, pentru ca acolo se misca pretiurile între 7 — și 18 fl. védra austriacă (de 40 cupe).

** Mesură metrică. Ministrulu cislaitanu de comerciu au răspuns, la o interpelațiune, ce i se făcu în casă deputatiloru, ca s'a pus în întielegere cu ministrulu ungurescu în priyotiă această; această înse are să asculte mai înainte o comisiune specială; principialminte nu e diferință. Va se dica e de se introduce și din cōce această-mesura.

** Guardă comunale din Bacău e reactivată prin decretu domnescu.

** Principele Carolu s'a insanatosiat și a parasit capitală pentru a merge la via dui Ioannu Brateanu. Acolo va petrece optu zile.

** „Perseveranțiă” a reaperutu; „Terra” după o intrerumpere îndelungată ni vine iera, asemenea „clopotele” și „Ghimpele”; causă intrerumperei ni e necunoscută.

** Foile opozițiunii din Romaniă provoca la contribuțiune pentru radicare unu monumentu lui Napoleonu III în Romaniă; a le guvernului provoca la cumparare de arme.

** „Datii armatei incredere”! este titlulu unei brosiure ce a aparatu la Pestă, și pledăza pentru respectarea naționalităților în armată, desclinitu cere oficiri naționali.

** La conciliulu ecumenic, ce se va țien în Romă, Sântitatea Sea Papă a invitat și pre Patriarhulu din Constantinopol și pre sinodulu rusescu. Sinodulu Rusiei galesce tocmă acumă răspunsulu. Iera patriarhulu grecescu — precumă afirmă „Vidovdan — neci n'a voit sa priméscă scrisoarea papală.

** Nouă ordine a lucrurilor în Spaniă se grabescu a o recunoscere poteri europene ună după altă. Austriă, desă cam încetisioră la pasă de comunu, totu are să dea recunoscere în aceste zile. Curtea de Romă, prin denegarea recunoscerei Italiei a devenit alta data într-o situațiune sioda de carea acum se va feri că omulu patitu, și de aceea nunciului papalu la Madridu a promis guvernului spaniolu ca-i va predă curendu recunoscere. Lumea ascépta cu curiositate asta fapta de la Romă, căci

este înca în via memoria rosă cea sântită ce a transmisu lunile trecutulu Isabellei laudându portarea. „A.”

* Se scrie prin diuarie despre o conjurațiune asupra vietii Sultanului Abdulu Aziz. Despre această luăm din „Septamană” următoarele:

Lumină au venit asupra pretinsului complotu din Constantinopol. Diuarulu turcu „Hurryete” (Libertatea) contine unu articolu elocventu, din care s'au tradus oreș-cari estrageri, atât pentru a se arată lucrurile sub adevărul loru privire și pentru a arăta Europei cu câtu talentu și dignitate liberalii turci discuta cestiunile de unu asiă mare interesu.

Invinovatirea viclenă aruncată asupra junii Turcie, dice „Horriete”, n'au produsu rezultatele ce se ascépta. Nu numai ca acestu partid delat creațiunea sea au lucratu diuă mare și s'au abținutu de a complotă în ascunsu, dară înca au luptatu cu curagiu și lealitate, cu fată deschisă pentru dreptu și libertate.

Armele junii Turcii, suntu propagandă ideiloru sele cu totă activitatea și prin toate mijlocele leale putineioșe.

Porță, voindu a espune în profitulu seu unu complotu adevăratu ori falsu, urzu fără îndoielă de oreș-care individi platti ori de Russiă ori de Greciă, încereă pentru a opri progresulu principuriloru noastre de a implica partidulu (inerei Turcii) în acea lasa conspiratiune, în fine pentru a-lu descredita în opiniunea publică. Dară înaltă Porță va isbuti? Va amagi ea prin această imputare uricioasă Occidentulu și Orientulu? Nu! pentru că nimenea n'au uitatu programulu politicu a junii Turcii, acestu programu, în care se cere pentru imperiulu otomanu ună din constituțiunile, cu care cele-lalte puteri au parvenit la acelu grad de prosperitate, în care noi le vedem și ce ar atrage modificatii pre mari în administrațiune; dăremarea absolută a sistemului arbitraru actualu, unde după capriciulu și buna plecare sa sargunesca pre acei ce-i supără, pre acei puternici, și desierta tesaurulu publicu, nu sa respectéza nici viața nici averea, nici libertatea individuală a cetățienilor; acestu programu în care se cere o adunare națională formată de sufragiulu universalu, insercinată de facerea legiloru și pază loru. Iată în putine cuvinte drapelulu politicu supt care jună Turcie s'a constituat.

** Odele și Epodele lui Horatiu adnotate de D. G. I. Munteanu (Editiunea Societății Junimea), au primitu autorizarea guvernului (rom.) de a fi carte didactica pentru usulu școliloru. „Conv. lit.”

** D. T. Maiorescu membru alu Societății academice române vedindu lipsă totală de rezultate și simțindu-se amagitu în acceptările și speranțele sele asupra societății, și a datu demisiunea sea de curendu. „Conv. lit.”

25 — 1 Concursu.

Pentru ocuparea posturilor invetiatoresci din următoarele comune, se escrie concursu până în 15 Noemvre a. c.

1. La Petrilă, cu salariu de 300 fl. v. a. cuartiru liberu și lemne.
2. La Petrosieni = Livezeni, cu salariu de 300 fl. v. a. cuartiru liberu și lemne.
3. La Ocolisiulu — mare cu salariu de 150 fl. v. a. 2 orgii-cubici, lemne focale, 40 ferdele de bucate și cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupa aceste posturi, voru adresa subscrisului concursese sele până în terminulu de susu, instruate cu atestatele necesari, ca au absolvitulu celu putienu 4 clase gimnasiale, seu pedagogiă seu teologiă din Săbiu.

Hătiegu în 19 Octomvre 1868.

Inspectoratul districtualu scol. gr. or. din Tractulu Hătiegului.
Ioannu Ratiu,
Protopopu.

Bursă de Viennă.

Din 6 Octomvre (25 Nov.) 1868.

Metalicele 5%	58 30	Act. de creditu	218 50
Imprumut. nat. 5%	63 25	Argintulu	114
Actiile de banca	808	Galbinulu	5 50